

Q4

Tilinpäätöstiedote
tammi-joulukuu 2017

**Vahvalla kasvulla
ennätystuloksiin**

ETTEPLAN Oyj Tilinpäätöstiedote 2017 8.2.2018 klo 13:00

ETTEPLAN 2017: Vahvalla orgaanisella kasvulla ennätystuloksiin

Katsauskausi loka-joulukuu 2017

- Konsernin liikevaihto kasvoi 10,1 prosenttia ja oli 58,5 (10-12/2016: 53,1) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla kasvu oli 11,1 prosenttia.
- Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 9,0 (2,7) prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 9,9 prosenttia.
- Operatiivinen liikevoitto* oli 4,8 (4,6) miljoonaa euroa eli 8,2 (8,6) prosenttia liikevaihdosta. Operatiiviseen liikevoittoon ei sisällynyt poikkeuksellisia eriä (Q4/2016: -0,2 miljoonaa euroa).
- Liikevoitto (EBIT) oli 4,6 (4,0) miljoonaa euroa eli 7,8 (7,6) prosenttia liikevaihdosta. Liikevoittoon sisältyi positiiviselta yhteisvaikutukseltaan 0,2 (-0,2) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä.
- Katsauskauden voitto oli 3,5 (2,9) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta parani ja oli 12,2 (9,8) miljoonaa euroa.
- Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,14 (0,12) euroa.

Katsauskausi tammi-joulukuu 2017

- Konsernin liikevaihto kasvoi 16,8 prosenttia ja oli 214,8 (1-12/2016: 183,9) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla kasvu oli 17,3 prosenttia.
- Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 10,4 (2,5) prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 10,9 prosenttia.
- Operatiivinen liikevoitto* parani ja oli 17,2 (12,1) miljoonaa euroa eli 8,0 (6,6) prosenttia liikevaihdosta. Operatiiviseen liikevoittoon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 0,7 (1,7) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä.
- Liikevoitto (EBIT) oli 15,5 (10,1) miljoonaa euroa eli 7,2 (5,5) prosenttia liikevaihdosta. Liikevoittoon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 0,4 (1,7) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä.
- Tilikauden voitto oli 11,6 (7,6) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta parani ja oli 18,3 (5,7) miljoonaa euroa.
- Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,47 (0,33) euroa.
- Henkilöstön määrä kasvoi ja oli katsauskauden lopussa 2 802 (2 545).

- Hallituksen osinkoehdotus on 0,23 (0,16) euroa osakkeelta.

* Operatiivinen liikevoitto on vaihtoehtoinen tunnusluku, joka esitetään, koska se kuvaa yhtiön operatiivista suoritus-
soa paremmin kuin liikevoitto. Siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyvien käyvän arvon arvostusten poistoja eikä eh-
dollisten velkojen arvostuksen muutosta. Lisätietoja sivulla 21.

Keväällä 2016 hankitut Espotel Oy ja Soikea Solutions Oy sisältyvät vuoden 2017 toisesta neljänneksestä lähtien ver-
tailukauden lukuihin.

Markkinanäkymät 2018

Etteplanin liiketoimintaan vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Toimintaympäristömme kehittyy tällä hetkellä hyvin kaikilla markkina-alueilla. Keski-Euroopan markkinoiden kehityksen odotetaan säilyvän ennallaan. Ruotsin markkinoiden suotuisan tilanteen odotetaan jatkuvan. Suomen markkinatilanne on hyvä. Aasian palvelumarkkinoiden kasvun arvioidaan jatkuvan.

Taloudellinen ohjeistus vuodelle 2018

Odotamme koko vuoden 2018 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan vuoteen 2017 verrattuna.

Avainlukuja

(1 000 EUR)	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liikevaihto	58 520	53 137	214 768	183 938
Operatiivinen liikevoitto	4 801 (8,2 %)	4 557 (8,6 %)	17 163 (8,0 %)	12 071 (6,6 %)
Liikevoitto (EBIT)	4 552 (7,8 %)	4 017 (7,6 %)	15 484 (7,2 %)	10 131 (5,5 %)
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,14	0,12	0,47	0,33
Omavaraisuusaste, %	40,7	40,0	40,7	40,0
Liiketoiminnan rahavirta	12 158	9 835	18 254	5 661
ROCE, %	21,2	21,6	17,8	14,8
Henkilöstö kauden lopussa	2 802	2 545	2 802	2 545

Toimitusjohtaja Juha Näkki:

Vuosi 2017 oli Etteplanille erittäin hyvä. Edeltävien vuosien aikana tehty työ strategiamme toteuttamiseksi tuotti parantuneessa markkinatilanteessa tuloksia. Liikevaihto, liikevoitto ja kassavirta saavuttivat uuden ennätysellisen tason. Ylitimme 15 prosentin kasvutavoitteemme ja organisaation kasvumme oli erinomaisella tasolla. Henkilöstön määrä kasvoi koko vuoden ja vuoden vaihteessa Etteplanissa oli yli 2 800 asiantuntijaa. Toteutimme vuoden 2017 aikana myös useita sisäisiä kehityshankkeita, jotka auttavat meitä etenemään kohti tavoitteitamme tulevina vuosina.

Markkinatilanne parani Suomessa vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ja kysyntä oli loppuvuoden hyvällä tasolla. Ruotsissa ja Keski-Euroopassa markkinatilanne oli hyvä koko vuoden. Kiinassa suunnittelupalvelumarkkinan kehitys jatkui ja onnistuimme kasvattamaan Kiinan markkinoille tehtyjen tuntien määrää 50 prosenttia. Henkilöstön määrä Kiinassa ylitti 300 asiantuntijaa ja avasimme uudet konttorit Xianiin ja Pekingiin. Tulemme jatkamaan investointeja Kiinan markkinoille vuonna 2018.

Suunnittelupalveluiden ja Teknisen dokumentoinnin palvelualueilla kehitys oli koko vuoden vahvaa, erityisesti teknisen dokumentoinnin kasvu oli erinomaisella tasolla. Molempien palvelualueiden positiiviseen kehitykseen vaikutti menestyminen ulkoistusratkaisujen myynnissä. Jatkoimme myös palveluratkaisujemme kehittämistä ja teimme investointeja uusien teknologioiden tuomiseksi osaksi palveluntarjontaamme.

Sulautetut Järjestelmät ja IoT -palvelualue kehittyi alkuvuonna positiivisesti ja palvelualueen kysyntätilanne on yleisesti hyvä, mutta osajien vaikeutunut saatavuus erityisesti ohjelmistoliiketoiminnassa vaikuttaa kasvuun. Toisella ja kolmannella neljänneksellä alkaneet haasteet projektiliiketoiminnassa jatkuivat vuoden viimeisellä neljänneksellä. Tämän lisäksi eräiden asiakkaiden äkillisesti heikentynyt kysyntätilanne vaikutti liiketoiminnan kehitykseen vuoden viimeisellä neljänneksellä ja palvelualueen kannattavuus jäi odotuksiamme alemmalle tasolle. Olemme jatkaneet toimenpiteitä projektiliiketoiminnan tehostamiseksi ja odotamme palvelualueen kannattavuuden paranevan seuraavien vuosineljännesten aikana.

Haluan kiittää koko henkilöstöämme vuoden aikana tehdystä hyvästä työstä. Lähdemme vuoteen 2018 vahvan kasvun siivittämänä ja hyvässä markkinatilanteessa. Jatkamme investointeja kasvuun ja odotamme ylittävämme 3 000 asiantuntijan rajan vuoden 2018 aikana.

Toimintaympäristö

Etteplanin liiketoimintaan vaikuttavat sekä maailmanlaajuiset megatrendit että toimialakohtainen kehitys. Muun muassa esineiden internet (Internet of Things, IoT), digitalisaatio, vaatimukset ympäristöystävällisille tuotteille ja tuotteiden lyhentynyt elinkaari luovat tarpeita älykkäille ja tehokkaille suunnitteluratkaisuille kaikilla teollisuudenaloilla. Yritykset suuntaavat edelleen investointejaan näille alueille, mikä luo mahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille. Palveluiden ulkoistustrendin jatkuminen vaikutti positiivisesti toimialan kehitykseen. Palveluiden hankinnan keskittymiskehitys jatkui, mikä tarjosi globaalisti toimiville suunnittelualan yrityksille kasvumahdollisuuksia.

Etteplanin kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaalien kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Toimintaympäristömme kehittyi positiivisesti, ja markkinatilanne oli hyvä kaikilla markkina-alueillamme. Epävarmuus väheni, mutta vaikeasti ennakoitavat muutokset Etteplanin päämarkkinoilla ja eri asiakasteollisuuksissa jatkuivat kuitenkin edelleen viimeisellä neljänneksellä.

Palveluidemme kysynnässä toimialoittain ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden viimeisellä neljänneksellä, mutta asiakaskohtaiset erot olivat huomattavia. Kaivosteollisuuden aktiviteetin lisääntyminen jatkui. Paperiteollisuuden kysyntä jatkui edelleen vahvana. Nosto- ja siirtolaittevalmistajien kysyntä säilyi keskimäärin hyvällä tasolla. Energian- ja sähkönsiirtopalveluiden kysyntä jatkui verrattain hyvällä tasolla. Metsäteollisuuden laitevalmistajien kysyntä oli edelleen hyvällä tasolla. Ilmailu- ja puolustusvälineiteollisuuden kysyntä oli hyvällä tasolla. Ajoneuvo- ja kuljetusvälineiteollisuuden erikoisosaamista vaativissa testaus- ja analyysipalveluissa hyvä kysyntä jatkui. ICT-toimialan kysyntä heikkeni.

Laitossuunnittelun edellisellä neljänneksellä piristynyt kysyntä säilyi hyvällä tasolla. Sulautettujen järjestelmien ja teollisen internetin ratkaisujen kysyntä jatkui hyvänä kaikilla asiakastoimialoilla.

Markkinakehitys oli positiivista kaikilla Etteplanin päämarkkinoilla. Kilpailu työntekijöistä ja tiettyjen alojen erityisosaajien vaikeutunut saatavuus hyvässä markkinatilanteessa vaikuttivat koko alan kehitykseen kaikilla markkina-alueilla.

Suomessa yleinen markkinakysyntä oli hyvä. Teknologiateollisuuden yritysten liikevaihto kasvoi 10 prosenttia vuonna 2017 verrattuna edellisvuoteen. Loka-joulukuussa 2017 teknologiateollisuuden yritysten saamat uudet tilaukset ja tilauskanta kasvoivat arvoltaan vahvasti mutta loppuvuoden kasvu johtui erityisesti kahdesta suuresta laivatilauksesta. Ilman niitä uudet tilaukset ja tilauskanta ovat kasvaneet jonkin verran kevään 2017 jälkeen.

Viime kuukausien tilauskehityksen perusteella teknologiateollisuuden yritysten liikevaihdon arvioidaan olevan keväällä suurempi kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Etteplanin asiakaskunnan saamien tilausten määrä oli loka-joulukuussa keskimäärin korkeammalla tasolla kuin heinäsyyskuussa. Suomessa suunnittelupalveluiden liikevaihto kasvoi 8 prosenttia vuonna 2017 verrattuna edeltävään vuoteen.

Ruotsissa markkinakysyntä jatkui erittäin hyvällä tasolla. Saksassa, Alankomaissa ja Puolassa suunnittelupalveluiden kysyntä jatkui hyvällä tasolla.

Kiinassa kysyntä oli hyvällä tasolla. Erityisesti automatisoitujen tuotantojärjestelmien ja robotiikan kysyntä oli suurta. Palvelumarkkinoiden avautuminen jatkui ja tarjosi edelleen kasvumahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille.

Liikevaihto

Etteplanin liikevaihto kasvoi loka-joulukuussa 10,1 prosenttia ja oli 58,5 (10-12/2016: 53,1) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 11,1 prosenttia. Orgaaninen kasvu oli 9,0 (2,7) prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 9,9 prosenttia.

Tammi-joulukuussa liikevaihto kasvoi 16,8 prosenttia ja oli 214,8 (1-12/2016: 183,9) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 17,3 prosenttia. Orgaaninen kasvu oli 10,4 (2,5) prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 10,9 prosenttia.

Etteplanin vahva orgaaninen kasvu jatkui vuoden viimeisellä neljänneksellä Etteplanin hyvän palvelutarjonnan ja vahvan markkina-aseman ansiosta. Hyvä yleinen markkinatilanne tuki edelleen kasvua. Sulautetut järjestelmät ja IoT palvelualueen haasteet sekä merkittävän teknisen dokumentoinnin projektitoimituksen siirtyminen vuodelle 2018 hidastivat liikevaihdon kasvua.

Etteplanin liiketoiminta sisältää kausivaihtelua. Kausivaihteluihin vaikuttavat työpäivien lukumäärä, loma-ajat sekä asiakasyritysten tuotekehitys- ja investointihankkeiden ajoittuminen pääosin kevääseen ja vuoden loppupuolelle. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto on tyypillisesti muiden vuosineljännesten liikevaihtoa matalampi.

Ostettujen yritysten liikevaihto sisältyy epäorgaaniseen kasvuun yritysosasto seuraavan 12 kuukauden ajan.

Tulos

Operatiivinen liikevoitto parani loka-joulukuussa 5,4 prosenttia ja oli 4,8 (10-12/2016: 4,6) miljoonaa euroa eli 8,2 (8,6) prosenttia liikevaihdosta. Operatiiviseen liikevoittoon ei sisällynyt poikkeuksellisia eriä (Q4/2016: -0,2 miljoonaa euroa).

Operatiivinen liikevoitto parani tammi-joulukuussa 42,2 prosenttia ja oli 17,2 (1-12/2016: 12,1) miljoonaa euroa eli 8,0 (6,6) prosenttia liikevaihdosta. Operatiiviseen liikevoittoon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 0,7 (1,7) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä. Liiketoiminnan kulut kasvoivat yhteensä 14,7 (30,6) prosenttia.

Hyvä kysyntätilanne ja Johdettujen palvelumallien osuuden kasvu tehosti Etteplanin kapasiteetin hallintaa ja paransi kannattavuutta. Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualueen haasteet sekä merkittävän teknisen dokumentoinnin projektitoimituksen siirtyminen vuodelle 2018 heikensivät kannattavuutta.

Operatiivinen liikevoitto on vaihtoehtoinen tunnusluku, joka esitetään, koska se kuvaa yhtiön operatiivista suoritustasoa paremmin kuin liikevoitto. Siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyvien käyvän arvon arvostusten poistoja eikä ehdollisten velkojen arvostuksen muutosta.

Loka-joulukuussa liikevoitto (EBIT) parani 13,3 prosenttia ja oli 4,6 (10-12/2016: 4,0) miljoonaa euroa eli 7,8 (7,6) prosenttia liikevaihdosta. Liikevoittoon sisältyi positiiviselta yhteisvaikutukseltaan 0,2 (-0,2) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä.

Tammi-joulukuussa liikevoitto (EBIT) parani 52,8 prosenttia ja oli 15,5 (1-12/2016: 10,1) miljoonaa euroa eli 7,2 (5,5) prosenttia liikevaihdosta. Liikevoittoon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 0,4 (1,7) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä.

Tammi-joulukuussa rahoituskulujen määrä oli 1,3 (1-12/2016: 1,2) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuun voitto ennen veroja oli 14,7 (1-12/2016: 9,4) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman verot olivat 21,4 (19,5) prosenttia laskettuna tuloksesta ennen veroja. Verojen määrä oli 3,2 (1,8) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuun voitto oli 11,6 (1-12/2016: 7,6) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuussa laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,47 (1-12/2016: 0,33) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 2,34 (31.12.2016: 2,14) euroa. Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja oli 17,8 (14,8) prosenttia.

Rahoitusasema ja liiketoiminnan rahavirta

Konsernin rahavarat olivat joulukuun lopussa 10,1 (31.12.2016: 4,8) miljoonaa euroa. Konsernin korolliset velat olivat 35,0 (34,3) miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten käyttämättömien luottolimiittien määrä oli 8,7 (7,8) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirta parani merkittävästi ja oli loka-joulukuussa 12,2 (10-12/2016: 9,8) miljoonaa euroa ja tammi-joulukuussa vastaavasti 18,3 (1-12/2016: 5,7) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuussa rahavirta investointien jälkeen oli 13,1 (1-12/2016: -18,2) miljoonaa euroa. Rahavirta parani edelleen käyttöpääoman optimoinnin ja asiakkaiden maksuaikojen paremman jakautumisen ansiosta. Rahavirta kertyy vuosineljänneksittäin epätasaisesti liiketoiminnan kausivaihtelun vuoksi.

Taseen loppusumma 31.12.2017 oli 144,4 (31.12.2016: 134,5) miljoonaa euroa. Liikearvo taseessa oli 59,0 (58,1) miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 40,7 (31.12.2016: 40,0) prosenttia.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat tammi-joulukuussa 7,6 (1-12/2016: 30,2) miljoonaa euroa. Konsernin bruttoinvestoinnit koostuivat yrityskaupoista sekä suunnitteluohjelmistojen lisenssimaksuista ja kasvuun liittyvistä laitehankinnoista.

Henkilöstö

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä kasvoi 12,6 prosenttia viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 2 711 (1-12/2016: 2 407) henkilöä ja joulukuun lopussa 2 802 (31.12.2016: 2 545) henkilöä. Joulukuun lopussa konsernin palveluksessa Suomen ulkopuolella työskenteli 988 (31.12.2016: 839) henkilöä. Joulukuun lopussa lomautettuna oli 10 työntekijää.

Liiketoimintakatsaus

Ulkoistusliiketoiminnan menestys ja vuonna 2016 toteutetut merkittävät yritysostot vahvistavat Etteplanin markkina-asemaa ja tukevat yhtiön kasvua. Johdettujen palvelumallien (Managed Services) ja koneiden ja laitteiden digitalisaatioon liittyvien palveluiden kysyntä jatkui edelleen hyvällä tasolla.

Yleinen markkinakysyntä jatkoi positiivista kehitystään. Sekä uusien tuotekehitys- ja laitesuunnitteluhankkeiden että laitossuunnitteluinvestointien kysyntä oli hyvää. Etteplanin vahva orgaaninen kasvu jatkui myös vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Suomen markkinatilanne jatkui edelleen hyvällä tasolla. Joidenkin alojen erityisosaajien vaikeutunut saatavuus vaikutti jonkin verran liiketoimintamme kehitykseen.

Ruotsissa kysyntätilanne ja Etteplanin markkina-asema säilyi hyvänä. Ruotsissa henkilöstön vaihtuvuus ja kilpailu asiantuntijoista rasittivat edelleen liiketoimintaa.

Alankomaissa ja Saksassa kysyntä on kehittynyt hyvin. Puolassa kysyntätilanne jatkui hyvänä.

Kiinan markkinoille myytyjen tuntien määrä kasvoi parantuneen markkinatilanteen, vuonna 2017 avattujen uusien toimistojen sekä palvelumarkkinoiden avautumisen siivittämänä loka-joulukuussa 45,0 prosenttia ja tammi-joulukuussa vastaavasti 50,0 prosenttia. Suunnittelupalvelujen kysyntä on laajenemassa Kiinassa toimivista länsimaisista yrityksistä myös kiinalaisiin yrityksiin, ja Etteplan käy keskusteluja merkittävien kiinalaisten yhtiöiden kanssa mahdollisen yhteistyön aloittamisesta.

Elokuussa Etteplan vahvisti asemaansa Kiinassa ja osti aiemmin yhteisyrityksenä toimineen Etteplan Vataple Technology Centre, Ltd -nimisen yhtiön 100-prosenttiseen omistukseensa Vataple Groupilta.

Avainasiakkuudet kasvoivat tammi-joulukuussa 19,2 prosenttia viime vuoteen verrattuna yleisen markkinatilanteen paranemisen ja Etteplanin kattavan palvelutarjonnan ansiosta.

Etteplanin tavoitteena on saavuttaa Johdettujen palvelumallien (Managed Services index, MSI) 65 prosentin osuus liikevaihdosta vuoteen 2019 mennessä. Johdettujen palvelumallien osuus liikevaihdosta oli tammi-joulukuussa 57 (1-12/2016: 53) prosenttia. Johdettujen palvelumallien osuuden kasvu tehostaa Etteplanin kapasiteetin hallintaa ja parantaa kannattavuutta.

Koneiden ja laitteiden digitalisaatioon liittyvien palvelujemme kysyntä kehittyi edelleen erittäin hyvin. Etteplanin asiakkaat investoivat digitalisointiin ja laitteiden älykkyyteen, mikä luo yhtiölle merkittäviä kasvumahdollisuuksia.

Kehitimme vuoden 2017 aikana yhtiön operatiivista tehokkuutta ja toteutimme useita sisäisiä kehityshankkeita. Uudistimme liiketoimintaprosesseja ja useita järjestelmiämme, mikä auttaa meitä etenemään kohti tavoitteitamme tulevina vuosina.

Suunnittelupalvelut

Suunnittelupalveluilla tarkoitetaan asiakkaan koneen tai laitteen teknisten ominaisuuksien innovointia, suunnittelua ja laskentaa tuotekehitystarpeisiin sekä tuotteen valmistusta varten. Toimeksiannot ovat tyypillisesti uuden tuotteen tuotekehitystä, tuotantolaitosten suunnittelua tai toimitussuunnittelua, jossa tuote räätälöidään loppuasiakkaan vaatimusten ja markkina-alueen lain-säädännön mukaiseksi.

(1 000 EUR)	10-12/2017	10-12/2016	Muutos ed. vuodesta	1-12/2017	1-12/2016*	Muutos ed. vuodesta
Liikevaihto	33 152	29 927	10,8 %	120 868	112 823	7,1 %
Operatiivinen liikevoitto	2 930	2 061	42,2 %	9 796	6 493	50,9 %
Operatiivinen liikevoitto, %	8,8	6,9		8,1	5,8	
MSI-indeksi (Managed Services index)	53	50		53	49	

*Sulautetut järjestelmät ja IoT sisältyi suunnittelupalveluihin Q1 2016.

Aiemmin Suunnittelupalvelut-palvelualueeseen kuulunut Sulautetut järjestelmät -osaamisalue siirrettiin toisella vuosineljänneksellä 2016 osaksi Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualue. Etteplanin liikevaihto sulautetuissa järjestelmissä oli vuonna 2015 noin 11 miljoonaa euroa ja osaamisalueen palveluksessa oli yhteensä noin 130 henkilöä. Sulautetut järjestelmät -osaamisalue sisältyy Suunnittelupalvelut-palvelualueen vertailulukuihin vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä.

Suunnittelupalveluiden osuus Etteplanin liikevaihdosta oli loka-joulukuussa 57 (10-12/2016: 56) prosenttia. Tammi-joulukuussa osuus oli 56 (1-12/2016: 61) prosenttia.

Palvelualueen liikevaihto kasvoi loka-joulukuussa 10,8 prosenttia ollen 33,2 (10-12/2016: 29,9) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuussa liikevaihto kasvoi 7,1 prosenttia ollen 120,9 (1-12/2016: 112,8) miljoonaa euroa.

Suunnittelupalvelut -palvelualue kehittyi vuoden 2017 aikana erittäin hyvin. Vuonna 2016 toteutetut ulkoistukset kasvattivat liikevaihtoa. Teollisuuden investoinnit olivat hyvällä tasolla: uusien tuotekehitys- ja laitesuunnitteluhankkeiden sekä laitossuunnitteluinvestointien kysyntä jatkui hyvänä.

Suunnittelupalveluiden operatiivinen liikevoitto oli loka-joulukuussa 2,9 (10-12/2016: 2,1) miljoonaa euroa eli 8,8 (6,9) prosenttia liikevaihdosta. Tammi-joulukuussa operatiivinen liikevoitto oli 9,8 (1-12/2016: 6,5) miljoonaa euroa eli 8,1 (5,8) prosenttia liikevaihdosta. Johdettujen palvelumallien osuuden kasvu ja hyvä kapasiteetin käyttöaste paransivat kannattavuutta.

Johdettujen palvelumallien (Managed Services Index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta nousi loka-joulukuussa 53 (10-12/2016: 50) prosenttiin. Tammi-joulukuussa osuus oli 53 prosenttia (1-12/2016: 49) prosenttia. Etteplan jatkoi palveluratkaisujensa ja niihin liittyvien teknologiaratkaisujen kehittämistä.

Suunnittelupalveluiden kapasiteetin käyttöaste oli yleisesti hyvällä tasolla vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä.

Kiinassa Etteplan aloitti yhteistyön mm. WEIRin, BOBST (Shanghai) Ltd:n ja Danieli Metallurgical Equipment & Service (China) Co., Ltd.:n kanssa

Kesäkuussa hankitun laivanrakennuksen lujuuslaskentaan ja teräsrakennesuunnitteluun erikoistuneen suomalaisen SDS Aura Oy:n integrointi osaksi Etteplania on sujunut suunnitelmien mukaan.

Sulautetut järjestelmät ja IoT

Sulautetut järjestelmät ja IoT tarkoittaa tuotekehityspalveluja ja teknologiaratkaisuja, joilla koneita ja laitteita ohjataan ja jotka mahdollistavat niiden digitaalisen verkottumisen osaksi esineiden internetiä. Usein asiakkaamme haasteena on kehittää uuteen liiketoimintamalliin perustuva palvelu, jossa hyödynnetään digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia.

(1 000 EUR)	10-12/2017	10-12/2016	Muutos ed. vuodesta	1-12/2017	1-12/2016*	Muutos ed. vuodesta
Liikevaihto	13 706	13 406	2,2 %	51 961	35 400	46,8 %
Operatiivinen liikevoitto	1 006	1 495	-32,7 %	4 353	3 956	10,0 %
Operatiivinen liikevoitto, %	7,3	11,2		8,4	11,2	
MSI-indeksi (Managed Services index)	53	55		53	54	

*Sulautetut järjestelmät ja IoT sisältyi suunnittelupalveluihin Q1 2016.

Etteplan osti huhtikuussa 2016 Espotel Oy:n ja Soikea Solutions Oy:n ja laajensi liiketoimintaansa sulautetuissa järjestelmissä ja esineiden internetiin (Internet of Things, IoT). Sulautetut järjestelmät ja IoT on Etteplanin kolmas palvelualue, jonka raportointi aloitettiin vuoden 2016 puolivuositarkastuksen yhteydessä. Ostetut yritykset ovat mukana Etteplanin luvuissa 1.4.2016 alkaen.

Aiemmin Suunnittelupalvelut-palvelualueeseen kuulunut Sulautetut järjestelmät -osaamisalue siirrettiin toisella vuosineljänneksellä 2016 osaksi Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualueetta. Etteplanin liikevaihto sulautetuissa järjestelmissä oli vuonna 2015 noin 11 miljoonaa euroa ja osaamisalueen palveluksessa oli yhteensä noin 130 henkilöä. Sulautetut järjestelmät -osaamisalue sisältyy Suunnittelupalvelut-palvelualueen vertailulukuihin vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä.

Sulautettujen järjestelmien ja IoT:n osuus Etteplanin liikevaihdosta oli loka-joulukuussa 23 (10-12/2016: 25) prosenttia, ja tammi-joulukuussa vastaavasti 25 (1-12/2016: 20) prosenttia. Palvelualueen liikevaihto kasvoi loka-joulukuussa 2,2 prosenttia ollen 13,7 (10-12/2016: 13,4) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuussa kasvu oli 46,8 prosenttia ja liikevaihto 52,0 (1-12/2016: 35,4) miljoonaa euroa.

Palvelualueen kysyntätilanne on yleisesti hyvä, mutta osaajien vaikeutunut saatavuus erityisesti ohjelmistoliiketoiminnassa hidasti kasvua. Lisäksi joidenkin asiakkaiden äkillisesti heikentynyt kysyntätilanne vaikutti liikevaihdon kehitykseen ja kannattavuuteen vuoden loppupuolella.

Sulautettujen järjestelmien ja IoT:n operatiivinen liikevoitto laski ja oli loka-joulukuussa 1,0 (10-12/2016: 1,5) miljoonaa euroa eli 7,3 (11,2) prosenttia liikevaihdosta. Tammi-joulukuussa operatiivinen liikevoitto oli 4,4 (1-12/2016: 4,0) miljoonaa euroa eli 8,4 (11,2) prosenttia liikevaihdosta.

Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä toteutetut organiseen kasvuun tähtäävät investoinnit räsittivät kannattavuutta jonkin verran alkuvuodesta.

Vuoden toisella ja kolmannella neljänneksellä alkaneet haasteet projektiliiketoiminnassa jatkuivat vuoden viimeisellä neljänneksellä. Lisäksi kannattavuutta heikensi erään projektin alkuvuoden kirjauksiin liittynyt virhe, joka oikaistiin neljännellä neljänneksellä.

Etteplan on jatkanut toimenpiteitä projektiliiketoiminnan kannattavuuden parantamiseksi, toteuttanut organisaatiomuutoksia sekä tehostanut seurantaa ja raportointia.

Johdettujen palvelumallien (Managed Services index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta oli loka-joulukuussa 53 (10-12/2016: 55) prosenttia. Tammi-joulukuussa osuus oli 53

(1-12/2016: 54) prosenttia. Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualueen kapasiteetin käyttöaste oli vuoden viimeisellä vuosineljänneksellä tyydyttävällä tasolla.

Tekninen dokumentointi

Teknisellä dokumentoinnilla tarkoitetaan tuotteen teknisten ominaisuuksien dokumentointia tuotteen käyttäjille tarkoitetuiksi manuaaleiksi tai oppaiksi sekä tuotetun sisällön hallintaa ja jakelua sähköisessä tai painetussa muodossa. Tekninen dokumentointi on useimmiten teollisen asiakkaan ydinliiketoiminnan ulkopuolella oleva toiminto, jolla on keskeinen merkitys loppuasiakkaan huolto- ja kunnossapitoliiketoiminnan sujuvuuteen ja tehokkuuteen.

(1 000 EUR)	10-12/2017	10-12/2016	Muutos ed. vuodesta	1-12/2017	1-12/2016	Muutos ed. vuodesta
Liikevaihto	11 627	9 839	18,2 %	41 796	35 714	17,0 %
Operatiivinen liikevoitto	1 209	1 046	15,6 %	3 809	2 838	34,2 %
Operatiivinen liikevoitto, %	10,4	10,6		9,1	7,9	
MSI-indeksi (Managed Services index)	77	71		77	70	

Teknisen dokumentoinnin osuus Etteplanin liikevaihdosta oli loka-joulukuussa 20 (10-12/2016: 19) prosenttia. Tammi-joulukuussa osuus oli 19 (1-12/2016: 19) prosenttia.

Palvelualueen liikevaihto kasvoi loka-joulukuussa 18,2 prosenttia ollen 11,6 (10-12/2016: 9,8) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuussa kasvua oli 17,0 prosenttia ja liikevaihto 41,8 (1-12/2016: 35,7) miljoonaa euroa. Palvelualueen hyvä kehitys jatkui. Orgaaninen kasvu oli vahvaa ulkoistusliiketoiminnan menestyksen ansiosta. Erään merkittävän projektitoimituksen siirtyminen vuodelle 2018 vaikutti liikevaihdon kehitykseen.

Teknisen dokumentoinnin operatiivinen liikevoitto oli loka-joulukuussa 1,2 (10-12/2016: 1,0) miljoonaa euroa eli 10,4 (10,6) prosenttia liikevaihdosta. Tammi-joulukuussa operatiivinen liikevoitto oli 3,8 (1-12/2016: 2,8) miljoonaa euroa eli 9,1 (7,9) prosenttia liikevaihdosta. Erään merkittävän projektitoimituksen siirtyminen vuodelle 2018 heikensi kannattavuutta.

Johdettujen palvelumallien (Managed Services Index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta oli loka-joulukuussa 77 (10-12/2016: 71) prosenttia. Tammi-joulukuussa osuus oli 77 (1-12/2016: 70) prosenttia liikevaihdosta. Teknisen dokumentoinnin kapasiteetin käyttöaste oli yleisesti hyvällä tasolla vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä.

Kesäkuussa hankitun teknisen dokumentoinnin ratkaisuihin erikoistuneen ruotsalaisen Sorona Innovations AB:n integrointi osaksi Etteplania on sujunut suunnitelmien mukaan.

Etteplan ja Merivaara laajensivat joulukuussa pitkäaikaista, aiemmin sairaalatuotteiden suunnittelun kattanutta yhteistyötään tekniseen dokumentointiin.

HALLINTO

Varsinainen yhtiökokous

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 4. huhtikuuta 2017 Yhtiön toimitiloissa Vantaalla.

Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilikaudelta 2016.

Yhtiökokous päätti hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti Yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi henkilöä. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti **Patrick von Essen, Matti Huttunen, Robert Ingman** ja **Leena Saarinen**. Lisäksi yhtiökokous valitsi hallitukseen uusina jäseninä **Cristina Anderssonin** ja **Mikko Tepposen**.

Yhtiön tilintarkastajiksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT **Ari Eskelinen**. Toiseksi tilintarkastajaksi valittiin HT-tilintarkastaja **Olli Wesamaa**. Tilintarkastajien palkkiot maksetaan Yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä Yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia enintään 2 000 000 kappaletta. Omien osakkeiden hankinta voi tapahtua muussa kuin osakkeenomistajien osakeomistuksen suhteessa, eli hallituksella on mahdollisuus päättää myös suunnatusta omien osakkeiden hankinnasta.

Valtuutus sisältää oikeuden päättää Yhtiön osakkeiden hankkimisesta kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella samoin ehdoin ja hallituksen päättämään hintaan tai julkisessa kaupankäynnissä osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä siten, että Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden yhteenlaskettu määrä on enintään kymmenen (10) prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista. Omien osakkeiden vähimmäishankintahinta on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta ja enimmäishankintahinta vastaavasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana.

Mikäli osakkeita hankitaan julkisessa kaupankäynnissä, osakkeet hankitaan muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa. Tällöin omien osakkeiden hankintaan tulee olla Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa tai käytettäväksi muissa rakennejärjestelyissä. Osakkeita voidaan käyttää myös henkilöstön kannustinohjelmien toteuttamiseen. Hankitut osakkeet voidaan pitää Yhtiöllä, mitätöidä tai luovuttaa edelleen.

Osakkeiden hankinta alentaa Yhtiön vapaata omaa pääomaa.

Valtuutus on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 4.4.2017 ja päättyen 4.10.2018. Valtuutus korvaa aikaisemman vastaavan valtuutuksen.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 2 500 000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden päättää antaa joko uusia osakkeita tai Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajien osakeyhtiölain 9 luvun 3 §:n mukaisesta merkintäetuoikeudesta eli hallituksella on oikeus suunnata osakeanti tai optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen. Valtuutus sisältää myös oikeuden määrätä kaikista osakeannin, optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus sisältää siten oikeuden päättää merkintöjen hinnoista,

merkintään oikeutetuista ja muista merkintäehdoista. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta voidaan poiketa edellyttäen, että tähän on Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskaupan rahoittaminen, muu Yhtiön liiketoiminnan kehittäminen tai pääomahuoltoon liittyvä järjestely taikka henkilöstön kannustaminen. Osakkeita annettaessa hallitus on oikeutettu päättämään, että osakkeita voidaan merkitä apporttiomaisuutta vastaan tai muutoin tietyin ehdoin. Valtuutus sisältää oikeuden päättää merkintähinnan merkitsemisestä osakepääoman ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston välillä.

Valtuutus on voimassa kaksi (2) vuotta yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 4.4.2017 ja päättyen 4.4.2019.

Osakkeet

Etteplanin osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä Small cap -markkina-arvoryhmässä Teollisuustuotteet ja -palvelut -toimialaryhmässä tunnuksella ETTE. Etteplan muutti kaupankäyntitunnuksensa helmikuussa 2017. Vanha tunnus oli ETT1V.

Yhtiön osakepääoma 31.12.2017 oli 5 000 000,00 euroa ja koko osakemäärä 24 771 492 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja Yhtiön varoihin.

Etteplan Oyj:n osakkeita vaihdettiin tammi-joulukuun aikana 1 659 974 (1-12/2016: 1 863 476) kappaletta yhteensä 12,3 (9,4) miljoonan euron arvosta. Osakkeen alin kurssi oli 5,56 euroa, ylin kurssi 9,49 euroa, keskiarvo 7,40 euroa ja päätöskurssi 7,78 euroa. Osakekannan markkina-arvo 31.12.2017 oli 192,45 (136,91) miljoonaa euroa.

Yhtiön omat osakkeet

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 21.6.2017 käynnistää omien osakkeiden takaisinosto-ohjelman varsinaiselta yhtiökokoukselta 4.4.2017 saamansa valtuutuksen perusteella. Valtuutuksen mukaan hankittavien osakkeiden yhteismäärä oli enintään 30 000 osaketta ja näiden osakkeiden tuottama äänimäärä, mikä vastaa noin 0,12 prosenttia Etteplanin kaikista osakkeista. Etteplan sai 7.9.2017 päätökseen kyseisen omien osakkeiden takaisinosto-ohjelman. Yhtiö hankki yhteensä 30 000 omaa osaketta ja niihin liittyvän äänimäärän 8,72 euron keskihintaan julkisella kaupankäynnillä Nasdaq Helsinki Oy:ssä vallitsevaan markkinahintaan siten kuin osakkeiden hankkimisesta julkisella kaupankäynnillä on säädetty. Hankittuja osakkeita käytetään avainhenkilöiden osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi.

Etteplan luovutti 11.12.2017 yhteensä 35 000 yhtiön hallussa olevaa yhtiön omaa osaketta Vatable Ltd:lle. Osakkeiden luovutus liittyy elokuussa 2017 julkaistun yrityskaupan, jossa Etteplan osti aiemmin yhteistyryksenä toimineen Etteplan Vatable Technology Centre, Ltd -nimisen yhtiön 100-prosenttiseen omistukseensa. Osakkeet siirrettiin myyjälle kun yrityskaupan rekisteröinti Kiinassa varmistui. Nyt luovutettavat osakkeet on hankittu Etteplan Oyj:n omistukseen yhtiön hallituksen 21.6.2016 tekemän päätöksen perusteella. Osakkeiden luovutukseen hallitus käytti yhtiökokouksen 4.4.2017 antamaa valtuutusta.

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 19.12.2017 käynnistää omien osakkeiden takaisinosto-ohjelman varsinaiselta yhtiökokoukselta 4.4.2017 saamansa valtuutuksen perusteella. Hankittavia osakkeita käytetään avainhenkilöiden osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi.

Osakkeiden hankinta aloitettiin 2.1.2018 ja lopetetaan viimeistään 30.6.2018. Hankittavien osakkeiden yhteismäärä on enintään 100 000 osaketta ja näiden osakkeiden tuottama äänimäärä,

mikä vastaa noin 0,4 prosenttia Etteplanin kaikista osakkeista tällä hetkellä. Takaisinosto-ohjelmaan voidaan käyttää enintään 890 000 euroa.

Yhtiön hallussa 31.12.2017 oli 34 690 (31.12.2016: 235 892) kappaletta omia osakkeita, joka vastaa 0,14 (31.12.2016: 0,95) prosenttia koko osakekannasta ja äänimäärästä.

Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmä

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 31.5.2017 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka sisältää kalenterivuodet 2017-2019. Järjestelmän ansaintakriteerit ovat Etteplan-konsernin liikevaihdon kasvu ja omistaja-arvon kehittyminen (Total Shareholder Return, TSR). Mahdollinen palkkio maksetaan osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettavalla osuudella pyritään kattamaan avainhenkilölle palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 260 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Palkkioina mahdollisesti luovutettavat osakkeet jaetaan yhtiön omistamista osakkeista tai markkinoilta hankittavista yhtiön osakkeista, joten kannustinohjelmalla ei ole osakkeen arvoa laimentavaa vaikutusta.

Liputukset

Etteplan Oyj ei vastaanottanut tammi-joulukuussa 2017 liputusilmoituksia.

Katsauskauden jälkeinen tapahtuma

Etteplan vahvisti ohjelmistosuunnitteluosaamistaan ja osti 5.2.2018 suomalaisen ohjelmistokehittäjä- ja teknologiakonsultointiyhtiö Koodain Solutions Oy:n. Kauppa toteuttaa Etteplanin kasvustrategiaa, jonka ytimessä orgaanisen kasvun lisäksi on osaamisen vahvistaminen yritysostojen avulla. Android-osaamiseen ja -ohjelmistoratkaisuihin keskittynyt Koodain sisältyy Etteplanin lukuihin 1.2.2018 lähtien. Sen 11 asiantuntijaa siirtyvät Etteplanin palvelukseen vanhoina työntekijöinä, myös alihankkijoiden kanssa yhteistyö jatkuu.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Etteplanin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, toiminnallisille ja taloudellisille riskeille. Yleisen taloudellisen kehityksen aiheuttamat epävarmuudet ovat edelleen Etteplanin liiketoiminnan riskejä. Asiakkaiden liiketoiminnan mahdolliset muutokset ovat merkittävä riski Etteplanin liiketoiminnalle.

Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osaavien ammattilaisten saataavuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi. Henkilöstön vaikeutunut saatavuus erityisesti tietyillä asiantuntija-aloilla oli edelleen liiketoimintariski.

Etteplanin riskienhallintakatsaus julkaistiin Talouskatsauksen 2016 sivuilla 80–83.

Markkinanäkymät 2018

Etteplanin liiketoimintaan vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Toimintaympäristömme kehittyy tällä hetkellä hyvin kaikilla markkina-alueilla. Keski-Euroopan markkinoiden kehityksen odotetaan säilyvän ennallaan. Ruotsin markkinoiden suotuisan tilanteen odotetaan jatkuvan. Suomen markkinatilanne on hyvä. Aasian palvelumarkkinoiden kasvun arvioidaan jatkuvan.

Taloudellinen ohjeistus vuodelle 2018

Odotamme koko vuoden 2018 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan vuoteen 2017 verrattuna.

Hallituksen voitonjakoehdotus 2017

Konsernin emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on taseen 31.12.2017 mukaan 37 922 171,12 euroa. Hallitus ehdottaa 5.4.2018 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan osingonjakohetkellä yhtiön ulkopuolisessa omistuksessa oleville osakkeille 0,23 euroa osaketta kohti eli yhteensä enintään 5 697 443,16 euroa, ja loppuosa jätetään käyttämättömiin voittovaroihin. Ehdotettu voitonjako ei vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Hallituksen ehdotuksen mukaisesti osingonmaksun täsmäytyspäivä on 9.4.2018 ja osingon maksupäivä 16.4.2018.

Taloustiedottaminen vuonna 2018

Etteplan Oyj:n osavuosisikatsaukset julkaistaan seuraavasti:

Osavuosisikatsaus 1-3/2018 torstaina 3.5.2018

Puolivuosisikatsaus 1-6/2018 tiistaina 14.8.2018

Osavuosisikatsaus 1-9/2018 tiistaina 30.10.2018

Varsinainen yhtiökokous 2018

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous järjestetään torstaina 5.4.2018 Vantaalla klo 10.00 alkaen. Yhtiökokouksutsu julkaistaan erillisenä tiedotteena.

Vantaalla 8. helmikuuta 2018

Etteplan Oyj

Hallitus

Lisätiedot:

Juha Näkki, toimitusjohtaja, puh. 010 307 2077

Outi Torniainen, viestintä- ja markkinointijohtaja, puh. 010 307 3302

LIITTEET:

Tilinpäätöslyhennelmä ja liitetiedot

Konsernin laaja tuloslaskelma

Konsernitase

Konsernin rahavirtalaskelma

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Tilinpäätöslyhennelmän liitetiedot

Tilinpäätöstiedote on tilintarkastamaton.

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Etteplanin internetsivuilta osoitteesta www.etteplan.com

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 EUR)	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liikevaihto	58 520	53 137	214 768	183 938
Liiketoiminnan muut tuotot	283	150	446	517
Materiaalit ja palvelut	-6 397	-4 953	-20 429	-13 893
Henkilöstökulut	-38 593	-35 731	-144 965	-129 172
Liiketoiminnan muut kulut	-7 921	-7 354	-29 021	-26 440
Poistot	-1 339	-1 233	-5 315	-4 818
Liikevoitto (EBIT)	4 552	4 017	15 484	10 131
Rahoitustuotot	207	-104	538	555
Rahoituskulut	-470	-122	-1 277	-1 245
Voitto ennen veroja	4 289	3 791	14 745	9 441
Tuloverot	-821	-878	-3 160	-1 838
Katsauskauden voitto	3 468	2 913	11 586	7 604
Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi				
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus	0	24	0	82
Muuntoerot	-480	161	-727	-1 157
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat sijoitukset	-6	0	9	-6
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-486	184	-718	-1 080
Katsauskauden laaja tulos yhteensä	2 982	3 097	10 868	6 524
Katsauskauden voiton jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	3 468	2 882	11 470	7 436
Määräysvallattomille omistajille	-1	31	115	168
	3 468	2 913	11 586	7 604
Katsauskauden laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	2 983	3 063	10 759	6 356
Määräysvallattomille omistajille	-2	34	108	168
	2 982	3 097	10 868	6 524
Emoyhtiön osakkeenomistajille katsauskauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos				
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,14	0,12	0,47	0,33
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,14	0,12	0,47	0,33

KONSERNITASE

(1 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	3 524	2 910
Liikearvo	59 014	58 128
Muut aineettomat hyödykkeet	17 875	18 036
Myytavissä olevat sijoitukset	691	680
Muut pitkäaikaiset saamiset	88	41
Laskennalliset verosaamiset	79	365
Pitkäaikaiset varat yhteensä	81 270	80 159
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	250	255
Myyntisaamiset ja muut saamiset	52 507	49 180
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	326	139
Rahavarat	10 074	4 750
Lyhytaikaiset varat yhteensä	63 157	54 324
VARAT YHTEENSÄ	144 427	134 483
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	5 000	5 000
Ylikurssirahasto	6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	18 524	18 524
Omat osakkeet	-80	-386
Muuntoerot	-2 701	-1 981
Muut rahastot	228	219
Kertyneet voittovarot	18 780	17 099
Katsauskauden voitto	11 470	7 436
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	57 923	52 613
Määräysvallattomat omistajat	0	165
Oma pääoma yhteensä	57 923	52 777
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	3 442	3 293
Korolliset velat	19 634	23 807
Muut pitkäaikaiset velat	700	649
Pitkäaikaiset velat yhteensä	23 776	27 750
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset velat	15 329	10 461
Ostovelat ja muut velat	45 724	42 513
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	1 675	982
Lyhytaikaiset velat yhteensä	62 728	53 956
Velat yhteensä	86 504	81 706
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	144 427	134 483

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 EUR)	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liiketoiminnan rahavirta				
Asiakkailta saadut maksut	56 207	47 780	211 280	174 644
Maksut liiketoiminnan kuluista	-43 281	-36 967	-189 949	-165 607
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	12 926	10 813	21 331	9 037
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-285	-219	-773	-813
Saadut korot liiketoiminnasta	17	9	55	44
Maksetut välittömät verot	-500	-768	-2 359	-2 606
Liiketoiminnan rahavirta (A)	12 158	9 835	18 254	5 661
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-551	-566	-2 105	-1 879
Tytäryhtiöhankinnat, hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	-300	0	-3 108	-22 262
Tulot ehdollisesta saamisesta	0	0	0	215
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	21	1	26	24
Muiden sijoitusten hankinta	0	-10	0	-10
Lainasaamisten vähennys	0	0	0	45
Investointien rahavirta (B)	-831	-574	-5 187	-23 866
Rahavirta investointien jälkeen (A+B)	11 327	9 261	13 067	-18 204
Rahoituksen rahavirta				
Osakeannista saadut maksut transaktiomenoilla vähennettynä	0	0	0	13 937
Omien osakkeiden hankinta	0	-221	-262	-693
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta	0	0	-1 696	0
Lyhytaikaisten lainojen nostot	-4 224	-3 650	607	11 685
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 318	-4 007	-5 855	-22 547
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	0	5 000	20 601
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	0	-11	0	-4 569
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut	-421	-302	-1 642	-1 184
Maksetut osingot ja muu voitonjako	0	0	-3 930	-3 046
Rahoituksen rahavirta (C)	-5 963	-8 191	-7 777	14 184
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	5 364	1 070	5 290	-4 020
Rahavarat kauden alussa	4 620	3 772	4 750	8 807
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	89	-92	35	-37
Rahavarat kauden lopussa	10 074	4 750	10 074	4 750

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Taulukon sarakkeiden selitteet

A) Osakepääoma	F) Muuntoerot
B) Ylikurssirahasto	G) Kertyneet voittovarot
C) Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	H) Yhteensä
D) Muut rahastot	I) Määräysvallattomien omistajien osuus
E) Omat osakkeet	J) Oma pääoma yhteensä

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2016	5 000	6 701	4 406	225	-949	-863	20 101	34 621	-3	34 618
Laaja tulos										
Katsauskauden voitto	0	0	0	0	0	0	7 436	7 436	168	7 604
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	0	-6	0	0	0	-6	0	-6
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus	0	0	0	0	0	82	0	82	0	82
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-1 200	44	-1 157	0	-1 157
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-6	0	-1 118	7 480	6 356	168	6 524
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-3 046	-3 046	0	-3 046
Osakeannista saadut maksut transaktiomenoilla vähennettynä	0	0	13 937	0	0	0	0	13 937	0	13 937
Suunnattu osakeanti	0	0	181	0	928	0	0	1 109	0	1 109
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-693	0	0	-693	0	-693
Osakepalkkiot	0	0	0	0	328	0	0	328	0	328
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	14 118	0	563	0	-3 046	11 635	0	11 635
Oma pääoma 31.12.2016	5 000	6 701	18 524	219	-386	-1 981	24 535	52 613	165	52 777

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2017	5 000	6 701	18 524	219	-386	-1 981	24 535	52 613	165	52 777
Laaja tulos										
Katsauskauden voitto	0	0	0	0	0	0	11 470	11 470	115	11 586
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	0	9	0	0	0	9	0	9
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-720	0	-720	-7	-727
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	9	0	-720	11 470	10 759	108	10 868
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-3 930	-3 930	0	-3 930
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta	0	0	0	0	0	0	-1 671	-1 671	-273	-1 945
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-262	0	0	-262	0	-262
Osakepalkkiot	0	0	0	0	567	0	-154	413	0	413
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	0	306	0	-5 755	-5 449	-273	-5 723
Oma pääoma 31.12.2017	5 000	6 701	18 524	228	-80	-2 701	30 251	57 923	0	57 923

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄN LIITETIEDOT

Yleistä

Etteplan Oyj:n palvelut kattavat teollisuuden laite- ja laitossuunnittelun, sulautettujen järjestelmien ja IoT:n (esineiden internet) sekä teknisen dokumentoinnin ratkaisut. Asiakkaitamme ovat maailman johtavat valmistavan teollisuuden yritykset. Palvelumme parantavat asiakkaittemme tuotteiden ja suunnitteluprosessien kilpailukykyä tuotteen koko elinkaaren ajan. Etteplanin innovatiivisen suunnittelukyvyyn tuloksia on nähtävissä lukuisissa teollisuuden ratkaisuisissa ja arjen tuotteissa.

Vuonna 2017 Etteplanin liikevaihto oli 214,8 miljoonaa euroa. Yhtiön palveluksessa on noin 2 800 asiantuntijaa Suomessa, Ruotsissa, Alankomaissa, Saksassa, Puolassa, Kiinassa ja Yhdysvalloissa. Etteplan on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä tunnuksella ETTE.

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 8.2.2018 tämän tilinpäätöstiedotteen julkistettavaksi.

Laatimisperiaatteet

Tilinpäätöstiedote on laadittu noudattaen IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin vaatimuksia. Tilinpäätöstiedotteen laadinnassa on noudatettu samoja kirjaamis- ja arvostamisperiaatteita kuin vuoden 2016 tilinpäätöksessä. Vuonna 2017 voimaan tulleilla standardimuutoksilla ja tulkinnoilla ei ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRS 15 ”Myyntituotot asiakassopimuksista” sisältää ohjeistuksen asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen ja niistä esitettäviin liitetietoihin. Myynnin kirjaaminen voi tapahtua ajan kuluessa tai tietyinä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräysvalan siirtyminen. Standardia on sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.

Standardin käyttöönotolla ei ole oleellista vaikutusta kirjattavan myynnin määrään tai kirjaamisen ajoitukseen. Konsernin myyntituotot koostuvat pääasiassa palveluista, joista myyntituotot tullaan IFRS 15 kriteerien täytyessä kirjaamaan ajan kuluessa. Myöskään vaatimus yksilöidä sopimuksen suoritevelvoitteet ja kohdistaa hinta erillismyyntihintojen suhteessa ei tule vaikuttamaan myyntituottojen kirjaamisen ajankohtaan. Konsernin transaktiohintojen määrittämiseen ei sisälly merkittäviä muuttuvia vastikkeita tai rahoituskomponentteja. Konsernissa ei ole tunnistettu asiakassopimusten saamiseen liittyviä aktivoitavia menoja eikä aktivoitavia sopimuksen täyttämistä aiheuttavia menoja. Konserni ottaa standardin käyttöön täysin takautuvasti 1.1.2018.

IFRS 9 ”Rahoitusinstrumentit” -standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. IFRS 9:n odotetut vaikutukset eivät ole olennaisia konsernille. Konserni ottaa standardin käyttöön 1.1.2018.

IFRS 16 ”Vuokrasopimukset” -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Standardin käyttöönotolla on olennainen vaikutus konsernin taseeseen ja tunnuslukuihin, koska tällä hetkellä konsernin toimipisteiden vuokrasopimukset on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi, joita ei ole merkitty taseeseen. Konserni ottaa standardin käyttöön 1.1.2019.

Vuoden 2016 tilinpäätös löytyy osoitteesta www.etteplan.com ja laskentaperiaatteet sen sivuilta 14-22.

Tunnuslukujen laskentakaavat löytyvät tämän tiedotteen lopusta.

Arvioiden käyttö

Tämä tiedote sisältää tulevaisuuteen suuntautuvia lausumia, jotka perustuvat johdon tämän hetkisiin oletuksiin ja tiedossa oleviin tekijöihin sekä johdon tämän hetkisiin päätöksiin ja suunnitelmiin. Johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuvat oletukset ovat perusteltuja. Lopputulokset voivat kuitenkin erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuvista lausumista johtuen mm. muutoksista taloudessa, markkinoilla, kilpailuolosuhteissa sekä muutoksista sääntely-ympäristössä ja valuuttakursseissa.

Tunnusluvut

(1 000 EUR)	1-12/2017	1-12/2016	Muutos ed. vuodesta
Liikevaihto	214 768	183 938	16,8 %
Operatiivinen liikevoitto	17 163	12 071	42,2 %
Operatiivinen liikevoitto, %	8,0	6,6	
Liikevoitto (EBIT)	15 484	10 131	52,8 %
EBIT, %	7,2	5,5	
Voitto ennen veroja	14 745	9 441	56,2 %
Voitto ennen veroja, %	6,9	5,1	
Oman pääoman tuotto, %	20,9	17,4	
ROCE, %	17,8	14,8	
Omavaraisuusaste, %	40,7	40,0	
Korolliset bruttovelat	34 963	34 269	2,0 %
Nettovelkaantumisaste, %	43,0	55,9	
Taseen loppusumma	144 427	134 483	7,4 %
Bruttoinvestoinnit	7 589	30 186	-74,9 %
Liiketoiminnan rahavirta	18 254	5 661	222,4 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,47	0,33	42,4 %
tulos, EUR	0,47	0,33	42,4 %
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	2,34	2,14	9,4 %
Henkilöstö keskimäärin	2 711	2 407	12,6 %
Henkilöstö kauden lopussa	2 802	2 545	10,1 %

Liikevaihto ja liikevoitto (EBIT) neljänneksittäin

(1 000 EUR)	1-3/2017	1-3/2016	4-6/2017	4-6/2016	7-9/2017	7-9/2016	10-12/2017	10-12/2016
Liikevaihto	54 802	38 603	54 314	50 211	47 132	41 986	58 520	53 137
Liikevoitto (EBIT)	3 827	1 896	4 218	2 352	2 887	1 866	4 552	4 017
EBIT, %	7,0	4,9	7,8	4,7	6,1	4,4	7,8	7,6

Poikkeukselliset erät

Erien, jotka ovat joko kokonsa tai luonteensa puolesta olennaisia ja jotka eivät ole toistuvia, katsotaan olevan poikkeuksellisia. Ne esitetään konsernin tuloslaskelmassa asianmukaisissa erissä. Alla olevassa taulukossa on esitetty tuloslaskelman erät, joihin poikkeukselliset erät sisältyvät:

(1 000 EUR)	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liiketoiminnan muut tuotot	219	0	224	215
Henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut	0	-180	-660	-1 886
Liikevoitto (EBIT)	219	-180	-436	-1 671

Operatiivisen liikevoiton täsmäytys

Operatiivinen liikevoitto on vaihtoehtoinen tunnusluku, joka esitetään, koska se kuvaa yhtiön operatiivista suoritustasoa paremmin kuin liikevoitto. Siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyvien käyvän arvon arvostusten poistoja eikä ehdollisten velkojen arvostuksen muutosta. Alla olevassa taulukossa esitetään operatiivisen liikevoiton täsmäytys liikevoittoon (EBIT).

(1 000 EUR)	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Liikevoitto (EBIT)	4 552	4 017	15 484	10 131
Yritysjärjestelyjen käyvän arvon arvostusten poistot	467	540	1 903	1 939
Ehdollisten velkojen arvostuksen muutos	-219	0	-224	0
Operatiivinen liikevoitto	4 801	4 557	17 163	12 071

Yritysjärjestelyt

SDS Aura Oy

1.6.2017 Etteplan vahvisti suunnitteluosaamistaan hankkimalla turkulaisen laivanrakennukseen liittyviin lujuuslaskelmiin ja teräsrakenteiden suunnitteluun erikoistuneen SDS Aura Oy:n. Hankinta vahvistaa Etteplanin orgaaniseen kasvuun sekä uuden osaamisen hankintaan perustuvaa kasvustrategiaa. SDS Auran palveluksessa hankintahetkellä oli 16 henkilöä.

Kauppahintavastike oli yhteensä 1 100 tuhatta euroa koostuen käteisvaroina maksetusta osuudesta sekä ehdollisista vastikkeista. Käteisvaroina maksettu vastike oli yhteensä 550 tuhatta euroa. Käteisvastikkeen lisäksi on sovittu 0-550 tuhannen euron (diskonttaamaton määrä) ehdollisista vastikkeista, joka maksetaan täysimääräisenä mikäli SDS Aura Oy:n tulos tilikaudella 2017 ja 2018 täyttää hankintasopimuksessa määritellyn tavoitetason ja tietyt henkilöstön vaihtuvuuteen liittyvät ehdot täyttyvät. Ehdollisten vastikkeiden käypä arvo määritetään tuottolähtöistä menetelmää käyttäen. Ehdollisten vastikkeiden käypä arvo hankintahetkellä oli 550 tuhatta euroa.

Hankinnasta syntyi 794 tuhannen euron liikearvo, joka perustuu hankitun yhtiön henkilöstön tekniseen osaamiseen ja yhtiön toimintamalliin. Kirjattu liikearvo ei ole miltään osin vähennyskelpoinen verotuksessa.

Sorona Innovation AB

12.6.2017 Etteplan laajensi Ruotsin liiketoimintaansa hankkimalla tekniseen dokumentointiin erikoistuneen Sorona Innovation AB:n. Hankinta vahvistaa Etteplanin asemaa yhtenä johtavista teknisen dokumentoinnin palveluntarjoajana sekä luo uusia kasvumahdollisuuksia, ei vain Ruotsissa, vaan myös kansainvälisesti. Sorona Innovation AB:n palveluksessa oli hankintahetkellä 9 henkilöä.

Kauppahintavastike oli yhteensä 1 616 tuhatta euroa sisältäen käteisenä maksetun osuuden sekä ehdolliset vastikkeet. Ehdolliset vastikkeet, 0-412 tuhatta euroa (diskonttaamaton määrä), maksetaan täysimääräisenä mikäli Sorona Innovation AB:n tulos tilikaudella 2017 saavuttaa kauppasopimuksessa määritellyn tason ja yhtiön integraatioon liittyvät ehdot täyttyvät. Ehdollisten vastikkeiden käypä arvo määritetään tuottolähtöistä menetelmää käyttäen. Ehdollisten vastikkeiden käypä arvo hankintahetkellä oli 412 tuhatta euroa.

Hankinnasta syntyi 907 tuhannen euron liikearvo, joka perustuu hankitun yhtiön tietotaitoon sekä konsernin ja hankitun yhtiön toimintojen yhdistämisen tuottamaan synergiaetuuun. Kirjattu liikearvo ei ole miltään osin vähennyskelpoinen verotuksessa.

Hankinnat yhteensä

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto hankituista yhtiöistä maksetusta vastikkeesta sekä hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista hankintahetkellä kirjatut määrät.

Luovutettu vastike:	(1 000 EUR)
Käteisvastike	1 754
Ehdollinen vastike	962
Luovutettu vastike yhteensä	2 716
Varat ja velat	
Aineelliset hyödykkeet	54
Aineettomat hyödykkeet	21
Asiakassuhteet (aineettomat hyödykkeet)	975
Myynti- ja muut saamiset	567
Rahavarat	97
Varat yhteensä	1 714
Lyhytaikaiset velat	490
Laskennallinen verovelka	208
Velat yhteensä	698
Nettovarallisuus	1 015
Liikearvon syntyminen hankinnassa:	
Luovutettu vastike	2 716
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	-1 015
Liikearvo	1 701

Myynti- ja muiden saamisten sopimukseen perustuva bruttomäärä oli 567 tuhatta euroa. Hankintahetkellä kaikki sopimukseen perustuvat saamiset odotetaan saatavan.

Hankintoihin liittyvät kulut, 75 tuhatta euroa, sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin konsernituloslaskelmassa.

Muutokset ehdollisissa veloissa

Konsernituloslaskelmaan kirjattiin vuonna 2017 yhteensä 224 tuhannen euron tuotto aiempien vuosien hankintoihin liittyvien ehdollisten velkojen arvostuksen muutoksesta.

Aineelliset hyödykkeet

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2017 (1 000 EUR)	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19	12 954	7 639	842	21 455
Muuntoerot	0	-116	-32	-3	-151
Tytäryritysten hankinta	0	54	0	0	54
Lisäykset	0	831	1 368	53	2 253
Siirrot erien välillä	0	17	0	0	17
Vähennykset	0	-31	-8	0	-39
Hankintameno 31.12.	19	13 710	8 967	892	23 589
Kertyneet poistot 1.1.	0	-11 250	-6 551	-743	-18 545
Muuntoerot	0	107	26	2	135
Siirtojen kertyneet poistot	0	3	8	0	11
Tilikauden poisto	0	-711	-921	-35	-1 667
Kertyneet poistot 31.12.	0	-11 851	-7 438	-776	-20 065
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	19	1 860	1 529	116	3 524

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2016 (1 000 EUR)	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19	11 760	7 022	832	19 633
Muuntoerot	0	-125	-33	-2	-160
Tytäryritysten hankinta	0	722	0	0	722
Lisäykset	0	709	691	18	1 418
Siirrot erien välillä	0	-89	0	0	-89
Vähennykset	0	-21	-41	-6	-69
Hankintameno 31.12.	19	12 954	7 639	842	21 454
Kertyneet poistot 1.1.	0	-10 910	-5 832	-713	-17 454
Muuntoerot	0	114	25	1	140
Yritysostojen kertyneet poistot	0	-38	0	0	-38
Siirtojen kertyneet poistot	0	150	0	0	150
Vähennysten kertyneet poistot	0	23	41	0	64
Tilikauden poisto	0	-589	-786	-31	-1 406
Kertyneet poistot 31.12.	0	-11 250	-6 551	-743	-18 544
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	19	1 705	1 087	98	2 910

Aineettomat hyödykkeet

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2017 (1 000 EUR)	Sisäisesti kehitettyt		Muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet, Ennako-		Liikearvo	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	aineettomat hyödykkeet		rahoitusleasing	maksut		
Hankintameno 1.1.	11 689	2 581	20 237	2 293	73	58 128	95 002
Muuntoerot	-80	0	-66	-9	0	-811	-965
Tytäryritysten hankinta	21	0	0	0	0	0	21
Lisäykset	615	405	975	1 364	201	1 697	5 257
Siirrot erien välillä	29	0	0	0	-34	0	-5
Vähennykset	-5	-18	0	0	0	0	-23
Hankintameno 31.12.	12 270	2 968	21 146	3 649	240	59 014	99 286
Kertyneet poistot 1.1.	-10 374	-1 480	-5 093	-1 891	0	0	-18 839
Muuntoerot	59	0	32	8	0	0	99
Tilikauden poisto	-683	-361	-1 903	-711	0	0	-3 659
Kertyneet poistot 31.12.	-10 998	-1 841	-6 964	-2 595	0	0	-22 398
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	1 271	1 127	14 181	1 055	240	59 014	76 888

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2016 (1 000 EUR)	Sisäisesti kehitettyt		Muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet, Ennako-		Liikearvo	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	aineettomat hyödykkeet		rahoitusleasing	maksut		
Hankintameno 1.1.	11 212	1 799	9 610	2 000	106	42 734	67 461
Muuntoerot	-48	0	-56	-10	0	-971	-1 085
Tytäryritysten hankinta	189	175	10 682	0	0	0	11 046
Lisäykset	513	393	0	304	73	16 365	17 648
Siirrot erien välillä	-177	222	0	0	-106	0	-60
Vähennykset	0	-8	0	-1	0	0	-9
Hankintameno 31.12.	11 689	2 581	20 237	2 293	73	58 128	95 002
Kertyneet poistot 1.1.	-9 485	-1 130	-3 176	-1 519	0	0	-15 311
Muuntoerot	31	0	21	9	0	0	60
Yritystojen kertyneet poistot	-114	-27	0	0	0	0	-142
Siirtojen kertyneet poistot	-37	0	0	0	0	0	-37
Tilikauden poisto	-768	-322	-1 938	-381	0	0	-3 409
Kertyneet poistot 31.12.	-10 374	-1 480	-5 093	-1 891	0	0	-18 839
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	1 315	1 101	15 144	402	73	58 128	76 163

Korolliset velat

(1 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Pitkäaikainen	19 634	23 807
Lyhytaikainen	15 329	10 461
Yhteensä	34 963	34 269

Vakuudet ja vastuusitoumukset

(1 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Yrityskiinnitykset	320	320
Pantatut osakkeet	120	120
Muut annetut vakuudet	100	0
Muista vuokrasopimuksista maksettavat määrät		
Erääntyy alle vuoden kuluessa	3 382	3 499
Erääntyy 1-5 vuoden kuluttua	3 815	4 603
Vastuut ja vakuudet yhteensä	7 736	8 542

Segmenttiraportointi

Yhtiöllä on yksi toimintasegmentti, jonka tuotot koostuvat pääosin palveluiden tuottamisesta. Yhtiö toimii pääasiallisesti seitsemällä maantieteellisellä alueella. Alla oleva taulukko esittää tuottojen ja pitkäaikaisen varojen maantieteellisen jakautumisen. Maantieteellisten alueiden tuotot esitetään myyjän sijainnin mukaan ja pitkäaikaiset varat esitetään varojen sijainnin mukaan. Etteplan Kiinan toimintojen myynti tapahtuu sekä paikallisesti että muiden konserniyhtiöiden kautta ja sisältyy siksi osittain muiden alueiden tuottoihin.

(1 000 EUR)	10-12/2017	10-12/2016	1-12/2017	1-12/2016
Tuotot				
Suomi	38 776	37 240	146 506	125 749
Ruotsi	13 312	11 344	45 512	41 778
Hollanti	1 951	2 113	7 960	7 960
Kiina	1 619	1 061	5 688	3 863
Puola	1 588	550	4 886	1 558
Saksa	1 103	620	3 519	2 631
USA	172	210	697	398
Yhteensä	58 520	53 137	214 768	183 938

(1 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Pitkäaikaiset varat *		
Suomi	48 060	46 643
Ruotsi	24 529	23 800
Hollanti	4 447	4 894
Kiina	2 293	2 575
Saksa	1 081	1 099
Puola	90	103
USA	0	0
Yhteensä	80 500	79 114

* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin rahoitusinstrumentit, laskennalliset verosaamiset ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyvät varat.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Käyvän arvon hierarkia

Seuraavissa taulukoissa esitetään käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina. Käytetyt tasot on määritelty seuraavasti:

Taso 1: Täysin samanlaisille varoille tai veloille noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuus-erälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: Syöttötiedot, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot).

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut myytävissä olevat rahoitusvarat

(1 000 EUR)	2017				2016			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Listatut osakkeet	181	0	0	181	170	0	0	170
Toimitilaosakkeet	0	480	0	480	0	480	0	480
osakkeet	0	0	30	30	0	0	30	30
Yhteensä 31.12.	181	480	30	691	170	480	30	680

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen myytävissä olevien rahoitusvarojen täsmäytys

(1 000 EUR)	2017				2016			
	Listatut osakkeet	Toimitilaosakkeet	Listaa-mattomat osakkeet	Yhteensä	Listatut osakkeet	Toimitilaosakkeet	Listaa-mattomat osakkeet	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	170	480	30	680	177	480	30	687
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut tuotot/kulut	11	0	0	11	-7	0	0	-7
Kirjanpitoarvo 31.12.	181	480	30	691	170	480	29	680

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvelat

(1 000 EUR)	2017				2016			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tytäryhtiöiden hankintavelka	0	0	1 368	1 368	0	0	1 568	1 568
Yhteensä 31.12.	0	0	1 368	1 368	0	0	1 568	1 568

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen rahoitusvelkojen täsmäytys

(1 000 EUR)	2017		2016	
	Tytäryhtiöiden hankintavelka	Yhteensä	Tytäryhtiöiden hankintavelka	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.		1 568	0	0
Lisäykset		954	1 568	1 568
Tuloslaskelmaan kirjatut tuotot/kulut		-224	0	0
Maksusuoritus		-929	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.		1 368	1 568	1 568

Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin luetaan henkilöt, joilla on konsernissa määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta sekä konsernin johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joita ovat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja. Muina lähipiiriin kuuluvina yhtiöinä pidetään yhtiöitä, jotka ovat edellä mainittujen henkilöiden määräysvallassa tai yhteisessä määräysvallassa. Yhtiön lähipiiriin kuuluu lisäksi lopullista määräysvaltaa käyttävä Ingman Group Oy Ab ja sen konserniyritykset.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

(1 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Palveluiden myynnit ja ostot sekä niistä johtuvat saamiset ja velat		
Palveluiden myynnit muille lähipiiriin kuuluville	479	217
Palveluiden ostot muilta lähipiiriin kuuluvilta yhtiöiltä	202	36
Myyntisaamiset muilta lähipiiriin kuuluvilta yhtiöiltä	82	152
Ostovelat muille lähipiiriin kuuluville yhtiöille	105	5

(1 000 EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Lähipiiriin kuuluvilta osapuolilta saadut lainat		
Kauden alussa	0	0
Ingman Group Oy Ab:ltä nostettu laina	0	10 000
Korot	0	28
Muunto osakkeiksi	0	-9 807
Takaisinmaksut	0	-221
Kauden lopussa	0	0

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2017

Nimi	Osakkeet, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Ingman Group Oy Ab	16 500 000	66,61
Oy Fincorp Ab	2 479 705	10,01
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	985 593	3,98
VAS Invest Oy	562 573	2,27
Tuori Klaus Tapani	421 200	1,70
Sr Taaleritehdas Mikro Markka	351 808	1,42
Tuori Aino Mirjami	308 275	1,24
Kempe Anna Carita	135 804	0,55
Näkki Juha Antti Ilmari	104 947	0,42
Kempe Pia Pauliina	75 000	0,30
Kempe Lasse	73 900	0,30
Kylänpää Osmo Olavi	53 200	0,21
Tapper Teemu Petteri	48 503	0,20
Vesterinen Atso Ilmari	48 502	0,20
Kurra Jorma	43 751	0,18
Ingman Carl Robert	40 000	0,16
Etteplan Oyj	34 690	0,14
Burmeister Dorrit Elisabeth	32 313	0,13
Hemholmen Oy Ab	31 200	0,13
Noksuset Oy	31 200	0,13
Muut osakkeenomistajat	2 061 683	8,32
Hallintarekisteröidyt osakkeet	347 645	1,40
Yhteensä	24 771 492	100,00

Tunnuslukujen laskentakaavat

Orgaaninen kasvu

$$\frac{(\text{Liikevaihto katsauskaudella} - \text{Liikevaihto vertailukaudella} - \text{hankitun yhtiön tuottama Liikevaihto katsauskaudella}) \times 100}{\text{Liikevaihto vertailukaudella}}$$

Operatiivinen liikevoitto

Liikevoitto (EBIT) + yritysjärjestelyjen käyvän arvon arvostusten poistot +/- ehdollisten velkojen arvostuksen muutos

Oman pääoman tuotto prosentti (ROE)

$$\frac{\text{Katsauskauden voitto} \times 100}{\text{(Oma pääoma yhteensä) keskiarvo}}$$

(Oma pääoma yhteensä) keskiarvo

Sitoutuneen pääoman tuotto prosentti (ROCE), ennen veroja

$$\frac{(\text{Voitto ennen veroja} + \text{Rahoituskulut}) \times 100}{\text{(Oma pääoma ja velat yhteensä} - \text{korottomat velat) keskiarvo}}$$

(Oma pääoma ja velat yhteensä – korottomat velat) keskiarvo

Omavaraisuusaste, %

$$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä} \times 100}{\text{Oma pääoma ja velat yhteensä} - \text{Saadut ennakot}}$$

Oma pääoma ja velat yhteensä – Saadut ennakot

Nettovelkaantumisaste, %

$$\frac{(\text{Korolliset velat} - \text{Rahavarat}) \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$$

Oma pääoma yhteensä

Osakekohtainen tulos

$$\frac{(\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva Katsauskauden voitto}) \times 100}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä katsauskauden aikana}}$$

Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä katsauskauden aikana

Osakekohtainen oma pääoma

$$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä katsauskauden päätöspäivänä}}$$

Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä katsauskauden päätöspäivänä